

Sundbyberg 2013-07-10

Vår referens:
Mia Ahlgren

Er referens: Ku2013/ 1245/MFI
ku.remissvar@regeringskansliet.se

Handikappförbundens yttrande om EU-kommissionens grön bok om förberedelse för en helt konvergerad audiovisuell värld

Handikappförbunden är en samarbetsorganisation för 38 funktionshinderförbund som tillsammans representerar ca 400 000 människor. Vårt mål är ett samhälle för alla.

Handikappförbunden lämnar funktionshindersperspektiv på grönboken med utgångspunkt från konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och erfarenheter från de senaste 10 årens engagemang i EU:s medie- och ITpolitik, samt medverkan i internationell standardiseringsverksamhet kring tillgängliga medier. Internationellt ser vi ökade krav på universell utformning / tillgänglighet. Konvergensen ger nya möjligheter till innovation och tillväxt om kraven integreras i utvecklingen. Om de missas riskerar många människor att stå utanför samhället och kostsamma sär lösningar tvingas fram.

3.5 Tillgång för personer med funktionsnedsättning *Felöversättning? Ska vara tillgänglighet istället för tillgång?*

Svar på fråga 26:

Ja det finns behov av internationell standardisering när det gäller kvalitet på tjänster, information och kommunikation kring tjänster med mera. International Telecom Union ITU har en fokusgrupp för tillgängliga medier¹ som i oktober avslutar sitt arbete med att lämna ett antal rekommendationer för standardisering. Viktigt att bevaka EU perspektiv.

Svar på fråga 27:

Både piska och morot behövs.² Europeisk lagstiftning ska motsvara minst amerikanska 21st century Communication and Video Accessibility Act. Krav behövs för både produktion och distribution på alla plattformar. Initiativ för att finansiera och uppmuntra "multistakeholder" projekt kring språkteknologi, innovativa lösningar för universellt utformade / tillgängliga produkter och tjänster behöver komplettera hårdare lagkrav.

¹ Se ITU FG AVA <http://www.itu.int/en/ITU-T/focusgroups/ava/Pages/default.aspx>

² Se rapport från EPRA kring läget för krav på tillgänglighet i medier i Europa 2013 <http://www.epra.org/attachments/krakow-wg3-accessibility-comparative-document-final-version>

Svar på övriga frågor i grönboken

1. Små språkområden kan göra det ekonomiskt ohållbart att konkurrera med amerikanska företag som kan ha praktiskt taget monopol. Lågt europeiskt engagemang i internationell standardisering. Utomeuropeiska, särskilt amerikanska företag, har stort inflytande i europeiska branschorganisationer och därmed i standardisering.

2. Det är viktigt att säkerställa att konsumenter med sämre ekonomi, och/eller nedsatt funktionsförmåga har tillgång till innehåll i medier, motsvarande public service innehåll, inklusive krisinformation, i enlighet med konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (artikel 30 mm), utan att betala extra.

3 Liknande regelverk och standarder. Vill Europa konkurrera på marknader utanför gemensamma marknaden behöver vi motsvarande USA:s regelverk eller bättre för att säkerställa tillväxt och innovation som följer i anslutning till ökade krav på tillgänglighet (se tidigare kommentar om 21st Century Communication and Video Accessibility Act). Incitament för att säkerställa att konsumenter / användare finns med i standardisering (i linje med EU:s standardiseringspaket och övrig politik). Public Service behöver vara tillgängligt på alla plattformar. Det ska inte vara tillgängligt via antingen internet eller broadcast, utan både och.

4-5 Inga kommentarer

6 Standarder behövs för interoperabilitet, och för att tjänster ska fungera för användare. Hbb-standarderna har redan mycket att erbjuda när det gäller tillgänglighet.³

7 Viktigt att innehållet är tillgängligt oavsett vilken plattform konsumenten har valt. Till exempel krisinformation måste ju nå alla medborgare oavsett hur innehållet distribueras till dem.

8 Programföretag hävdar att tillgängliga medier, till exempel teckenspråkstolkning tar upp frekvensutrymme. International Telecom Union har uppmanat medlemsländer att säkerställa att det finns utrymme för tillgängliga medier när det gäller fördelningen av frekvenser⁴.

9 Ofta är kommersiella incitament styrande därför skulle forskning om samhällsekonomiska aspekter och medborgarnytta behövas.

10 Teknikneutralitet är bra. Svenska public service hävdar skillnader när det gäller att tillgodoräkna sig kvot för tillgänglighet (får ej räkna distribution på internet) jämfört med kommersiella företag.

11 Såväl tillverkare av utrustning som operatörer (distributörer) har ett delat ansvar tillsammans med programföretagen för att innehåll ska kunna användas av konsumenter. Krav krävs på såväl distribution som innehållsproducenter för att få tjänster som fungerar.

---

³ Se presentation av Christoph Dosch att ladda ned april 2013

<http://www.socialmedia4d.com/presentation/la-conference/>

⁴ Se pressmeddelande från ITU 2011

http://www.itu.int/net/pressoffice/press_releases/2011/51.aspx#.Udwx0hvmh0

12 Komplex. Redan idag finns problem med jurisdiktion för programföretag som har sitt kontor i England men sänder till publik i olika länder, därför har OfCom fått anpassa sitt regelverk som rör tillgänglighet. Det finns också många som bor och arbetar i ett EU-land men kommer från ett annat land och vill ha tillgång till innehåll på sitt eget språk. Lösningar kring copyright bör eftersträvas. När det gäller tillgänglighetstjänster, undertexter, syntolkningar kanske det också går att hitta överenskommelser som underlättar utbyte.

13 Inga kommentarer annat än att nya EU-regler kring e-handel generellt har dock lett till protester från Sveriges Konsumenter nyligen⁵.

14 Ett sätt att öka mediekompetensen skulle kunna vara att uppmuntra projekt och samarbeten kring collaborative eller interactive journalism, kanske mellan public service och skolor. Användargenererat innehåll ökar i snabb takt viktigt att hitta vägar till utbyte kring etik och ansvar mellan professionen och så kallade prosumers.

15 Kanske

16 Ja det finns behov att säkerställa tillträde till "innehåll av allmänt intresse" och att hitta innehållet enkelt särskilt för personer med nedsatt kognitiv förmåga. Starka och oberoende public serviceföretag skulle kunna utgöra ett neutralt alternativ utan kommersiellt intresse. Det finns även behov av självklara kanaler för tillgänglig kriskommunikation.

17 Ingen kommentar

18 En oberoende instans är viktig, samt ett regelverk som skyddar alla konsumenter oavsett funktionsförmåga, särskilt personer som har sämre förutsättningar att föra sin egen talan.

19 Offentliga institutioner ska säkerställa medborgarnas intresse. Beslut bör fattas i demokratisk process där organisationer som företräder konsumenter, även med nedsatt funktionsförmåga, medverkar.

20-23 Inga kommentarer annat än att policybeslut ska omfatta perspektivet föräldrar och barn med nedsatt funktionsförmåga

24 Ja. Det är viktigt att ta till vara användares synpunkter på ett strukturerat och transparent sätt. Det ska gå att lämna synpunkter på innehåll, oavsett om det gäller innehåll och / eller tillgång till innehåll⁶.

25 Feedback till användare är ett förbättringsområde. Det bästa är om användares synpunkter kan användas för lärande, så att eventuella problem kan förebyggas. Det kräver avidentifiering / integritetsskydd men vore bra att överskådligt följa en process och se hur ärendet har lösts.

Motivering till vissa synpunkter

Europa har många olika språk. I ett europeiskt perspektiv behövs satsning på språkteknologi för att ta till vara på möjligheter i samband med konvergensen. EU som helhet och medlemsländerna vinner på att

---

⁵ Protestbrev från Sveriges Konsumenter om e-handel juli 2013

<http://sverigeskonsumenter.se/Vad-vi-gor/Politik/Internationellt/Ovriga-nyheter/En-ny-gemensam-europeisk-koplag-gynnar-inte-e-handel-och-starker-inte-konsumentskyddet/>

⁶ Se till exempel i USA fliken Take action för att lämna synpunkter
<http://www.fcc.gov/>

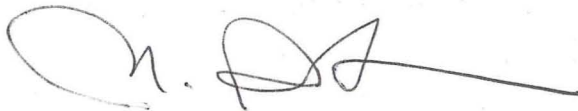
språkresurser (korpus) byggs upp som öppna data, åtminstone när det gäller språkområden som inte kan anses utgöra något av de stora världsspråken. Det underlättar utveckling av översättning, uppläst text och användning av taligenkänning vid direkttextning för mindre medieföretag men också utveckling av innovativa nya lösningar och tillväxt utanför mediesektorn. I dagsläget rådet i princip monopol för ett utomeuropeiskt företag på marknaden för taligenkänning. För Europas små språkområden är det ekonomiskt ohållbart att utveckla språkteknologi kommersiellt. Med hållbara affärsmodeller för att bygga upp en språkinfrastruktur kan konkurrensen öka och fler produkter utvecklas som kan skapa innovation och tillväxt.

EU välkomnade nyligen en överenskommelse som rör undantag i upphovsrätt för personer som av olika anledningar inte kan läsa tryckta medier som WIPO förhandlat fram⁷. Det öppnar för utveckling av produkter och tjänster med stöd i den nya ePUB3 standarden med svenskt engagemang. Den kan möjligen ge upphov till oberoende alternativ till de företag som i dagsläget har marknaden för digitala trycksaker.

Konsumenter med funktionsnedsättning är i vissa fall beroende av att information och kommunikation är universellt utformad för att inte stå helt utanför samhället. Personer med nedsatt kognitiv funktionsförmåga ökar i antal, och bör också prioriteras när det gäller konsumentskydd eftersom många har sämre förutsättningar att komma till tals.

Många audiovisuella produkter och medietjänster som är tillgängliga via ljud, bild och text, där konsumenten kan välja mellan olika sätt att ta emot innehållet, är till nytta för alla. En konsument utan nedsatt funktionsförmåga kan göra flera saker samtidigt eller befinna sig i en miljö som kräver att innehållet tas emot på ett visst sätt.

Vänliga hälsningar

Mia Ahlgren
Intressepolitisk tjänsteman
Handikappförbunden

---

⁷ Pressmeddelande om Wipo avtalet från Eukommissionen juni 2013
http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-624_en.htm